

PODACI O PREDMETU

“SREBRENICA” (IT-05-88)

POPOVIĆ i drugi

Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Radivoja Miletića, Vinka Pandurevića, Ljubomira Borovčanina i Milana Gvere

VUJADIN POPOVIĆ	
	Potpukovnik i pomoćnik načelnika za bezbjednost u Drinskom korpusu Vojske Republike Srpske (VRS)
Optužnica	Prvobitna: 26. mart 2002.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgust 2006.
Datum predaje	14. april 2005.
Prebačen na MKSJ	14. april 2005.
Izjašnjanje o krivici	4. april 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Presuda Žalbenog vijeća	30. januara 2015. osuđen za genocid, udruživanje radi vršenja genocida, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	Doživotna kazna zatvora
Izdržava kaznu	24. avgusta 2015. prebačen u Njemačku na izdržavanje kazne.

LJUBIŠA BEARA	
	Pukovnik i načelnik za bezbjednost Glavnog štaba VRS-a
Optužnica	Prvobitna: 26. mart 2002.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgust 2006.
Datum predaje	9. oktobra 2004.
Prebačen na MKSJ	10. oktobra 2004.
Izjašnjanje o krivici	4. aprila 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Presuda Žalbenog vijeća	30. januara 2015. osuđen za genocid, udruživanje radi vršenja genocida, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	Doživotna kazna zatvora
Izdržava kaznu	24. avgusta 2015. prebačen u Njemačku na izdržavanje kazne.

DRAGO NIKOLIĆ	
	Potporučnik i načelnik bezbjednosti u Zvorničkoj brigadi VRS-a
Optužnica	Prvobitna: 6 septembra 2002.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgusta 2006.
Datum predaje	15. mart 2005.
Prebačen na MKSJ	17. marta 2005.
Izjašnjanje o krivici	4. aprila 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za pomaganje i podržavanje genocida, zločine protiv čovječnosti, kršenja zakona ili običaja ratovanja
Presuda Žalbenog vijeća	30. januara 2015. osuđen za pomaganje i podržavanje genocida, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	35 godina zatvora
Premiuo	Premiuo 11. oktobra 2015. tokom privremenog boravka na slobodi u Srbiji

RADIVOJE MILETIĆ	
	Načelnik Odjeljenja za operativno-nastavne poslove Glavnog štaba VRS-a
Optužnica	Prvobitna: 10. februara 2005.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgusta 2006.
Datum predaje	24. februar 2005.
Prebačen na MKSJ	28. februara 2005.
Izjašnjanje o krivici	6. jula 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za zločine protiv čovječnosti
Presuda Žalbenog vijeća	30. januara 2015. osuđen za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	18 godina zatvora
Izdržava kaznu	4. aprila 2016. prebačen u Finsku na izdržavanje kazne.

VINKO PANDUREVIĆ	
	Potpukovnik i komandant Zvorničke brigade Drinskog korpusa VRS-a
Optužnica	Prvobitna: 10. februara 2005.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgusta 2006.
Datum predaje	23. mart 2005.
Prebačen na MKSJ	23. marta 2005.
Izjašnjavanje o krivici	4. aprila 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Presuda Žalbenog vijeća	30. januara 2015. osuđen za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	13 godina zatvora
Kazna izdržana	Odobreno prijevremeno puštanje na slobodu 9. aprila 2015.

LJUBOMIR BOROVIČANIN	
	Zamjenik komandanta specijalne brigade policije Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) Republike Srpske; od 10. jula 1995., komandant združenih snaga jedinica MUP-a podređenih Drinskom korpusu VRS-a za učesće u srebreničkoj operaciji
Optužnica	Prvobitna: 6. septembra 2002.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgusta 2006.
Datum predaje	1. april 2005.
Prebačen na MKSJ	1. aprila 2005.
Izjašnjavanje o krivici	4. aprila 2006. i 13. jula 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja
Kazna	17 godina zatvora
Kazna izdržana	Nije uložena žalba na presudu Pretresnog vijeća. 10. novembra 2011. prebačen u Dansku na izdržavanje kazne. Odobreno prijevremeno puštanje na slobodu 14. jula 2016. (stupilo na snagu 1. avgusta 2016.)

MILAN GVERO	
	Pomoćnik komandanta za moral, pravna i vjerska pitanja Glavnog štaba VRS-a
Optužnica	Prvobitna: 10. februara 2005.; operativna optužnica potvrđena: 15. avgusta 2006.
Datum predaje	24. februar 2005.
Prebačen na MKSJ	24. februara 2005.
Izjašnjavanje o krivici	6. jula 2006. izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv
Početak suđenja	21. avgust 2006.
Iznošenje završnih riječi	2.-15. septembar 2009.
Presuda Pretresnog vijeća	10. juna 2010. osuđen za zločine protiv čovječnosti
Kazna	Pet godina zatvora. Odobreno prijevremeno puštanje na slobodu 28. juna 2010.
Postupak zaključen	7. marta 2013. nakon smrti optuženog.

OPTUŽNICA

Popović, Beara, Nikolić, Pandurević i Borovčanin teretili su se po:

Jednoj tački za genocid (tačka 1)

Jednoj tački za udruživanje radi vršenja genocida (tačka 2)

Pet tačaka za zločine protiv čovječnosti

- Istrebljivanje (tačka 3)
- Ubistvo (tačka 4)
- Progoni (tačka 6)
- Nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 7)
- Deportacija (tačka 8)

Jednoj tački za kršenja zakona ili običaja ratovanja

- Ubistvo (tačka 5)

Miletić i Gvero teretili su se po:

Četiri tačke za zločine protiv čovječnosti

- Ubistvo (tačka 4)
- Progoni (tačka 6)
- Nehumana djela (prisilno premještanje) (tačka 7)
- Deportacija (tačka 8)

Jednoj tački za kršenja zakona ili običaja ratovanja

- Ubistvo (tačka 5)

Svi optuženi su se teretili na osnovu individualne krivične (član 7(1) Statuta MKSJ). Borovčanin i Pandurević su se takođe teretili na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta).

Navodna odgovornost optuženih

Optužnica se bavi događajima koji su uslijedili nakon što su snage Vojske Republike Srpske (VRS) i Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) preuzele kontrolu nad muslimanskim enklavama Srebrenica i Žepa u periodu od jula do novembra 1995.

U optužnici se navodi da je počevši od 13. jula, hiljade vojno sposobnih Muslimana zatočeno i pogubljeno na različitim lokacijama oko Srebrenice. Osim toga, navodi se da je do 1. novembra 1995. cjelokupno muslimansko stanovništvo

bilo uklonjeno ili je pobjeglo iz Srebrenice i Žepe, a više od 7,000 muškaraca i dječaka Muslimana iz Srebrenice ubijeno je od strane snaga VRS-a i MUP-a.

Konačno, u optužnici se navodi da su približno od 1. avgusta 1995. do približno 1. novembra 1995. pripadnici vojske i MUP-a bosanskih Srba, uključujući Popovića, Nikolića i Pandurevića, učestvovali u organizovanim i sveobuhvatnim nastojanjima da se prikriju pogubljenja tako što su tijela otkopavali iz primarnih grobnica i iznova ih pokopavali u sekundarne grobnice.

SUĐENJE

Suđenje je počelo 21. avgusta 2006.

Izvođenje dokaza optužbe završilo je 7. februara 2008.

Dana 3. marta 2008., Pretresno vijeće je izdalo usmenu odluku u skladu s pravilom 98*bis* i odbacilo zahtjeve za oslobođajuću presudu koje su podnijele odbrane Beare, Nikolića, Borovčanina, Miletića, Gvere i Pandurevića.

Izvođenje dokaza odbrane počelo je 2. juna 2008., a završilo 12. marta 2009.

Dana 10. i 11. marta, a potom 25. marta 2009., tužilaštvo je pozvalo tri svjedoka u okviru ponovnog izvođenja dokaza optužbe. Nadalje, tužilaštvo je pozvalo četiri svjedoka u postupku pobijanja u razdoblju od 23. marta do 5. maja 2009. Od 30. juna do 15. jula 2009., timovi odbrane trojice optuženih pozvali su više svjedoka tokom ponovnog izvođenja dokaza odbrane.

Strane u postupku iznijele su svoje završne riječi od 2. do 15. septembra 2009.

Presuda je izrečena 10. juna 2010.

PRESUDA PRETRESNOG VIJEĆA

Pretresno vijeće je zaključilo da je široko rasprostranjen i sistematski napad na civilno stanovništvo počeo nakon što je bivši predsjednik bosanskih Srba Radovan Karadžić u martu 1995. izdao Direktivu Vrhovne komande kojim se izlaže zločinački plan za napad na zaštićene zone UN-a s ciljem da se bosanski Muslimani iz Srebrenice i Žepe prisile da napuste te enklave. Direktivom se zadužuje Drinski korpus VRS-a da stvori "uslove totalne nesigurnosti, nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljnjeg opstanka i života meštana u Srebrenici i Žepi."

Vijeće je zaključilo da su u Istočnoj Bosni i Hercegovini u julu 1995. postojala dva udružena zločinačka poduhvata (UZP): UZP ubijanja vojno sposobnih muškaraca Muslimana iz Srebrenice i UZP prisilnog premještanja stanovništva bosansko-muslimanskog stanovništva iz Srebrenice i Žepe. Vijeće je konstatovalo da je u Srebrenici počinjen genocid. Nadalje, Vijeće je zaključilo da je najmanje 5.336 identifikovanih osoba pogubljeno nakon pada Srebrenice. Vijeće je takođe potvrdilo da, s obzirom da dokazi koji su mu bili predloženi nisu sveobuhvatni, ukupan broj ubijenih osoba mogao biti čak 7.826.

Vujadin Popović i Ljubiša Beara proglašeni su krivima na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Osuđeni su na doživotnu kaznu zatvora.

Drago Nikolić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za pomaganje i podržavanje genocida, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Osuđen je na 35 godina zatvora.

Radivoje Miletić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za zločine protiv čovječnosti. Osuđen je na 19 godina zatvora.

Vinko Pandurević je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za pomaganje i podržavanje zločina protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Na osnovu krivične

odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta Međunarodnog suda), proglašen je krivim za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Osuđen je na 13 godina zatvora.

Ljubomir Borovčanin je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za pomaganje i podržavanje zločina protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja. Na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta Međunarodnog suda), proglašen je krivim za zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona ili običaja ratovanja. Osuđen je na 17 godina zatvora.

Milan Gvero je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za zločine protiv čovječnosti i osuđen je na pet godina zatvora.

Sudija Prost je priložio presudi izdvojeno mišljenje, a sudija Kwon protivno i izdvojeno mišljenje.

ŽALBENI POSTUPAK

U postupku protiv Borovčanina, niti tužilaštvo ni odbrana nisu uložili žalbe na presudu Pretresnog vijeća. Borovčanin je 10. novembra 2011. prebačen u Dansku na izdržavanje kazne.

U slučaju ostalih optuženih, žalbe na presudu Pretresnog vijeća uložili su i tužilaštvo i timovi odbrane.

Rasprava o žalbi je održana od 2. do 13. decembra 2013.

Nakon smrti Milana Gvere 17. februara 2013., Žalbeno vijeće je 7. marta 2013. zaključilo žalbeni postupak protiv njega.

PRESUDA ŽALBENOG VIJEĆA

Presuda Žalbenog vijeća izrečena je 30. januara 2015. Žalbeno vijeće je, jednoglasno ili većinom glasova, odbacilo većinu žalbi žalioca.

Izrečene su sljedeće pravosnažne osuđujuće presude:

Vujadin Popović i Ljubiša Beara proglašeni su krivima na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- Genocid
  - Udruživanje radi vršenja genocida
  - Istrebljivanje, progone (zločini protiv čovječnosti, član 5)
  - Ubistvo (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3)
- Kazna: doživotna kazna zatvora

Drago Nikolić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- Pomaganje i podržavanje genocida
  - Istrebljivanje, progone (zločini protiv čovječnosti, član 5)
  - Ubistvo (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3)
- Kazna: 35 godina zatvora

Radivoje Miletić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- Ubistvo, progone, nehumana djela/prisilno premještanje (zločini protiv čovječnosti, član 5)
  - Ubistvo (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3)
- Kazna: 18 godina zatvora.

Vinko Pandurević je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za pomaganje i podržavanje:

- Ubistva, progona, nehumanih djela/prisilnog premještanja, istrebljivanja (zločini protiv čovječnosti, član 5)

- Ubistva (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3)

Na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta Međunarodnog suda), proglašen je krivim za:

- Istrebljivanje, progone, ubistvo (zločini protiv čovječnosti, član 5)
  - Ubistvo (kršenja zakona ili običaja ratovanja, član 3)
- Kazna: 13 godina zatvora

Sudija Patrick Robinson i sudija Fausto Pocar priložili su djelimično suprotno mišljenje, a sudija Mandiaye Niang priložio je izdvojena i suprotna mišljenja.

Dana 24. avgusta 2015., Vujadin Popović je prebačen na izdržavanje kazne u Njemačku.

Dana 8. oktobra 2015., Ljubiša Beara je prebačen na izdržavanje kazne u Njemačku.

Dana 11. oktobra 2015., Drago Nikolić je preminuo tokom privremenog boravka na slobodi u Srbiji.

Dana 4. Aprila 2016., Radivoje Miletić je prebačen na izdržavanje kazne u Finsku.

STATISTIČKI PODACI

Broj sudskih dana	425
Broj svjedoka tužilaštva	182
Broj dokaznih predmeta tužilaštva	2906
Broj svjedoka odbrane	Popović: 28; Beara: 45; Nikolić: 27; Miletić: 17; Pandurević: 9; Borovčanin: 15; Gvero: 5
Broj dokaznih predmeta odbrane	Popović: 488; Beara: 119; Nikolić: 234; Miletić: 666; Pandurević: 282; Borovčanin: 563; Gvero: 122
Broj svjedoka koje je pozvalo Pretresno vijeće	1
Broj dokaznih predmeta Vijeća	3

POVEZANI PREDMETI
BLAGOJEVIĆ I JOKIĆ (IT-02-60) “SREBRENICA”
ERDEMOVIĆ (IT-96-22) “POLJOPRIVREDNO DOBRO PILICA”
KARADŽIĆ (IT-95-5/18) “BOSNA I HERCEGOVINA” I “SREBRENICA”
KRSTIĆ (IT-98-33) “SREBRENICA-DRINSKI KORPUS”
MILOŠEVIĆ (IT-02-54) “KOSOVO, HRVATSKA I BOSNA I HERCEGOVINA”
MLADIĆ (IT-09-92) “BOSNA I HERCEGOVINA” I “SREBRENICA”
NIKOLIĆ, MOMIR (IT-02-60/1) “SREBRENICA”
OBRENOVIĆ (IT-02-60/2) “SREBRENICA”
PERIŠIĆ (IT-04-81)
STANIŠIĆ I SIMATOVIĆ (IT-03-69)
TOLIMIR (IT-05-88/2) “SREBRENICA”
TRBIĆ (IT-05-88/1) “SREBRENICA”